Prima instanţă: Judecătoria Drochia, sediul central (judecător Rodica Chistruga)
Dosarul nr.2r-237/25 (nr.2-22049013-03-2r-19062025)

CURTEA DE APEL NORD
Colegiul Civil şi de contencios administrativ

D E C I Z I E

30 septembrie 2025 mun. Bălţi

Instanţa compusă din:
Preşedintele completului Stanislav Grosu
Judecătorii: Mariana Sajin și Alina Țihonschi

examinând, fără citarea părților, recursul declarat de avocatul Oleg Spînu în interesele lui Yancovskyi Oleksandr împotriva încheierii Judecătoriei Drochia, sediul central din 23 mai 2025, adoptată în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată declarată de Yancovskyi Oleksandr în contradictoriu cu Bulat Cristina, intervenient accesoriu notarul public Maria Mazur privind revocarea contractelor de donație,

C O N S T A T Ă:

Poziția instanței:

La 07 aprilie 2022 Yancovskyi Oleksandr reprezentat de avocatul Spînu Oleg s-a adresat cu cerere de chemare în judecată în contradictoriu cu Bulat Cristina, intervenient accesoriu notarul Public Maria Mazur, solicitând: revocarea contractelor de donație nr. 4974 din 09.04.2019 încheiat între el și Bulat Cristina asupra la ½ din imobilul situat în ***** și a contractului de donație nr. 4975 din 09.04.2019 încheiat între el și Bulat Cristina asupra la ¾ din construcția nelocativă situată în *****

În motivarea acțiunii a invocat faptul, că la ***** reclamantul a încheiat căsătoria cu Yancovskyi Larisa, iar la data de ***** soția sa a decedat, lăsând în moștenire reclamantului bunurile imobile din or. Drochia.

A mai indicat faptul că, rudele soției l-au convins să doneze partea sa de moștenire nepoatei soției Bulat Cristina. Astfel au fost încheiate contractele de donație nr. 4974 din 09.04.2019 asupra la ½ din imobilul situat în ***** și contractul de donație nr.4975 din 09.04.2019 asupra la ¾ din construcția nelocativă situată în *****

Reține faptul că, nu are nici un loc de trai și nici alte bunuri imobile pe teritoriul Republicii Moldova, mai mult ca atât este în vârstă și nu are nici o sursă de întreținere, a expediat pârâtei o somație prin care a solicitat ultimei revocarea contractelor de donație.

Reclamantul a indicat prevederile art.1198 al.(1), 1204 al.(1), 1211 al.(1) Cod civil, și a solicitat admiterea acțiunii.

Prin încheierea din 12.04.2022 a fost acceptată cererea spre examinare cu fixarea ședinței de judecată.

La 16.11.2023 la etapa de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare, reprezentantul reclamantului Spînu Oleg, prin intermediul poștei electronice a depus instanței de judecată cerere privind suspendarea procesului civil la cererea de chemare în judecată Yancovskyi Oleksandr către Bulat Cristina, intervenient accesoriu: notarul public Maria Mazur, privind revocarea contractelor de donație.

În motivarea cererii de suspendare a procesului reprezentantul reclamantului indică faptul că, la Judecătoria Drochia, sediul central, anterior prezentei cauze a fost examinată cauza civilă nr.2-19201727-26-2-11012021, la cererea depusă de Yancovskyi Oleksandr către Bulat Cristina, intervenient accesoriu notarul public Maria Mazur, privind declararea nulității contractelor de donație nr. 4974 din 09.04.2019 și nr. 4975 din 09.04.2019. Astfel, la data de 24.11.2021 a fost emisă hotărârea Judecătoriei Drochia, sediul central prin care a fost respinsă acțiunea lui Yancovskyi Oleksandr.

Ulterior la data de 26.01.2023 pe cauza dată s-a expus Curtea de Apel Bălți, prin decizia sa Curtea a casat hotărârea instanței de fond din 24.11.2021, fiind admisă acțiunea înaintată de Yancovskyi Oleksandr către Bulat Cristina, intervenient accesoriu notarul public Maria Mazur, privind declararea nulității contractelor de donație nr.4974 din 09.04.2019 și nr.4975 din 09.04.2019.

Reieșind din aceste fapte expuse reprezentantul reclamantului consideră că cauzele date sunt conexe urmând a fi suspendate în temeiul art.262 lit.e) Cod de procedură civilă.

Prin încheierea Judecătoriei Drochia, sediul central din 23 mai 2025 s-a scos de pe rol cererea de chemare în judecată înaintată de Yancovskyi Oleksandr către Bulat Cristina, intervenient accesoriu: notarul public Maria Mazur, privind revocarea contractelor de donație.

Solicitarea recurentului:

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond la 09 iunie 2025 (potrivit plicului poștal) avocatul Oleg Spînu în interesele recurentului Yancovskyi Oleksandr a contestat încheierea primei instanțe cu recurs solicitând casarea integrală a încheierii Judecătoriei Drochia, sediul central din 23 mai 2025 și

emiterea unei noi soluții privind restituirea spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Argumentele părților:

În motivarea cererii de recurs, recurentul a invocat faptul, la data de 16.11.2023, a intervenit către instanţă cu cererea nr. 149/23 privind suspendarea procesului, invocând faptul că, în cadrul Judecătorie Drochia, sediul central se află cauza civilă nr. 2-22049013-26-2-07042022 înaintată de Yancovskyi Oleksandr către Bulat Cristina privind revocarea contractelor de donaţie, şedinţa de judecată fiind numită pentru data de 21.11.2023, ora 14^{30}. La fel, în cadrul Judecătoriei Drochia, sediul central, anterior prezentei cereri a fost examinată cauza civilă nr. 2-19201727-26-2-11012021, la cererea depusă de Yancovskyi Oleksandr către Bulat Cristina, intervenient accesoriu notarul Public Maria Mazur privind declararea nulităţii contractului de donaţie, nr. 4974 din 09.04.2019 şi nr. 4975 din 09.04.2019. Iar, prin hotărârea Judecătoriei Drochia, sediul central din data de 24.11.2021 s-a hotărât de a respinge cerinţele lui Yancovskyi Oleksandr către Bulat Cristina, intervenient accesoriu Notarul Public Maria Mazur privind declararea nulităţii contractului de donaţie, nr. 4974 din 09.04.2019 şi nr. 4975 din 09.04.2019 ca neîntemeiate, hotărâre contestată la Curtea de Apel Bălţi. Iar, prin decizia Curţii de Apel Bălţi din 26.01.2023, s-a decis casarea integrală a hotărârii Judecătoriei Drochia, sediul central din 24.12.2021, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată formulată de Yancovskyi Oleksandr către Bulat Cristina, intervenient accesoriu notarul Public Maria Mazur, privind declararea nulităţii contractului de donaţie, şi s-a pronunţat o nouă hotărâre potrivit căruia s-a admis integral acţiunea formulată de Yancovskyi Oleksandr către Bulat Cristina, intervenient accesoriu notarul Public Maria Mazur, privind declararea nulităţii contractului de donaţie, cu declararea nulă a contractului de donaţie nr.4974 încheiat la data de 09 aprilie 2019 între Yancovskyi Oleksandr către Bulat Cristina, prin care a fost donat ½ cotă-parte din casa de locuit. S-a declarat nul contractul de donaţie nr.4975 încheiat la data de 09 aprilie 2019 între Yancovskyi Oleksandr către Bulat Cristina, prin care a fost donat $^{3}/4$ cotă-parte din construcţia ne locativă. S-a încasat de la Bulat Cristina în beneficiul lui Yancovskyi Oleksandr, cheltuieli de judecată în sumă de 2 411,00 lei. Ca urmare, la 08.08.2023, Bulat Cristina a înregistrat cererea de recurs la CSJ, la moment lipseşte careva decizie în acest sens. Reieşind din cele descrise consideră că, cauzele civile sus indicate sunt conexe, urmând a fi suspendată în temeiul art. 262 lit. e) CPC până la data rămânerii irevocabile a hotărârii, deciziei, sentinţei sau încheierii judecătoreşti sau până la data hotărârii emise în baza materialelor examinate pe cale administrativă sau în ordinea jurisdicţiei constituţionale în cazurile prevăzute la art.261 lit.h).

La fel, se mai invocă faptul că, în cadrul acestui proces, la 21.02.2024, cu cerere de suspendare a procesului de judecată a intervenit şi pârâta Bulat Cristina. Dar ne-cătând la aceasta, după mai bine de 3 ani de zile, în lipsa unei şedinţe preliminare instanţa de judecată, în lipsa părţilor, după 5 minute de aflare în camera de deliberare, a pronunţat încheierea din 23 mai 2025 prin care a dispus ca cererea de chemare în judecată înaintată de Yancovskyi Oleksandr către Bulat Cristina, intervenient accesoriu: notarul public Maria Mazur, privind revocarea contractelor de donaţie, să fie scoasă de pe rol.

Consideră recurentul încheierea Judecătoriei Drochia, sediul central din 23 mai 2025, drept neîntemeiată, pasibilă de a fi casată din considerentele invocate supra, şi anume cererea părţilor de suspendare a prezentului proces susţinute în şedinţă de judecată, asupra cărora instanţa nu sa expus.

Solicită recurentul, admiterea cererii de recurs cu casarea integrală a încheierii Judecătoriei Drochia, sediul central din 23 mai 2025 cu pronunţarea unei noi hotărâri şi restituind spre rejudecare problema soluţionată prin încheierea casată.

Prin încheierea Curții de Apel Nord din data de 29 iulie 2025 s-a acceptat spre examinare cererea de recurs declarată de avocatul Oleg Spînu în interesele lui Yancovskyi Oleksandr împotriva încheierii Judecătoriei Drochia, sediul central din 23 mai 2025. S-a intentat procedura de recurs în cauza civilă la cererea formulată de Yancovskyi Oleksandr către Bulat Cristina, intervenient accesoriu notarul public Maria Mazur privind revocarea contractelor de donație, cu fixarea examinării recursului în termen de 2 luni, fără citarea părților și alți participanți la proces, propunându-le să depună până la 15.08.2025 referința asupra recursului.

Aprecierea instanței de recurs:

Analizând legalitatea și temeinicia încheierii atacate, prin prisma argumentelor invocate în cererea de recurs, examinând înscrisurile, Colegiul civil consideră recursul pasibil admiterii, din următoarele considerente.

Conform prevederilor art.425 Cod de procedură civilă, *termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.*

Potrivit materialelor cauzei rezultă că, încheierea recurată a fost emisă la 23 mai 2025 (f.d.165-168), înmânată recurentului/reprezentantului la 23 mai 2025 (f.d.169-170), iar cererea de recurs a fost depusă la 09 iunie 2025 potrivit plicului poștal (f.d.181-a).

În atare ordine de idei, Colegiul civil constată că recursul a fost declarat în termenul legal, adică, în 15 zile de la comunicarea încheierii.

Conform art.426 alin.(3) Cod de procedură civilă, *recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe*

baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinţei la recurs, fără examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor.

Potrivit cu art. 427 lit.(b) Cod de procedură civilă, *instanţa de recurs după ce examinează recursul împotriva încheierii este în drept să admită recursul şi să caseze integral sau parţial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluţionată prin încheierea casată.*

Conform prevederilor art.27 alin.(1) Cod de procedură civilă, *disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanţilor la proces, în primul rând a părţilor, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecăţii, precum şi de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea şi mijloacele procedurale de apărare.*

Conform prevederilor art.267 lit.d) Cod de procedură civilă prevede că, *instanţa judecătorească scoate cererea de pe rol în cazul în care litigiul dintre aceleaşi părţi, cu privire la acelaşi obiect şi pe aceleaşi temeiuri se află în curs de judecată la aceeaşi instanţă sau la o altă.*

Probatoriul cauzei denotă faptul că, la 07 aprilie 2022 Yancovskyi Oleksandr reprezentat de avocatul Spînu Oleg s-a adresat cu cerere de chemare în judecată în contradictoriu cu Bulat Cristina, intervenient accesoriu notarul Public Maria Mazur, solicitând: revocarea contractelor de donație nr. 4974 din 09.04.2019 încheiat între el și Bulat Cristina asupra la ½ din imobilul situat în ***** și a contractului de donație nr. 4975 din 09.04.2019 încheiat între el și Bulat Cristina asupra la ¾ din construcția nelocativă situată în ***** (f.d.4-8)

Prin încheierea Judecătoriei Drochia, sediul central din 23 mai 2025 s-a scos de pe rol cererea de chemare în judecată înaintată de Yancovskyi Oleksandr în contradictoriu cu Bulat Cristina, intervenient accesoriu: notarul public Maria Mazur, privind revocarea contractelor de donație. (f.d.165-168)

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond la 09 iunie 2025 (potrivit plicului poștal) avocatul Oleg Spînu în interesele recurentului Yancovskyi Oleksandr a contestat încheierea primei instanțe cu recurs solicitând casarea integrală a încheierii Judecătoriei Drochia, sediul central din 23 mai 2025 și emiterea unei noi soluții privind restituirea spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată. (f.d.174-181a)

Temei de scoatere de pe rol a cererii de chemare în judecată în prezenta cauză au servit prevederile art.267 lit.d) Cod de procedură civilă, *potrivit căruia, instanţa judecătorească scoate cererea de pe rol în cazul în care litigiul dintre aceleaşi părţi, cu privire la acelaşi obiect şi pe aceleaşi temeiuri se află în curs de judecată la aceeaşi instanţă sau la o altă.*

Colegiul subliniază că, în speță, încheierea de scoatere de pe rol a cererii de chemare în judecată este lipsită de suport juridic, îngrădește accesul liber la justiție

garantat de art. 20 din Constituție și este contrară art. 6 CEDO care asigură dreptul la un proces echitabil.

Prin urmare, Colegiul reține, că **obiectul** unei cererii de chemare în judecată reprezintă ***pretenția concretă pe care reclamantul o solicită instanței să o soluționeze***, *vizând respectarea unui drept subiectiv civil sau a unui interes legitim.*

La acest capitol, Colegiul civil punctează că, instanța de fond a reținut în mod eronat că între cele două cauze există identitate pe aceleași obiect și temeiuri ce se află în curs de judecată, considerând că reclamantul urmărește recunoașterea acelorași drepturi. În realitate, părțile celor două litigii sunt aceiași însă obiectul și temeiurile sunt diferite deși rezultă din același contracte de donație, în prima cauză, reclamantul a solicitat constatarea nulității contractelor de donație, acțiune întemeiată pe presupuse vicii de consimțământ sau încălcarea condițiilor de validitate ale actului juridic. Această acțiune are la bază o cauză juridică obiectivă, care vizează nulitatea absolută sau relativă a actului juridic.

Iar, în prezenta cauză, reclamantul solicită **revocarea donației în temeiul art. 1211 alin.(1), (2) Cod civil**, întemeindu-se pe ingratitudinea donatarului ori starea de nevoie a donatorului - împrejurări care ar justifica revocarea unui contract valabil încheiat, deci nu vizează valabilitatea actului juridic, ci desființarea lui pentru motive survenite ulterior.

Astfel, Colegiul civil va atenționa că, acțiunea **în nulitate** și acțiunea **în revocare** nu pot fi confundate, chiar dacă se referă la același contracte, aceleași părți, or, obiectul litigiilor și temeiurile juridice sunt diferite. Nulitatea actului este considerat că nu a existat niciodată sau este lipsit de efecte din cauza unor vicii de formă/substanță, pe când Revocarea fiind actul valabil, dar se cere desființarea lui pentru motive ulterioare.

Or, pentru a stabili obiectul litigiilor și temeiurile acţiunii, instanța urmează să examineze şi să compară faptele juridice concrete arătate în noua cerere de chemare în judecată în raport cu faptele juridice conţinute în acţiunea precedentă.

Deci, scoaterea de pe rol a prezentei cauze pe motiv de identitate a părților cu cauza soluționată anterior nu este justificată juridic, întrucât obiectul acțiunilor și temeiurile juridice sunt distincte și nu este îndeplinit cumulativ criteriul de identitate de cauză, prevăzut de art. 267 lit.d) Cod de procedură civilă.

Prin urmare, reţinând obligaţia instanţei de a asigura preeminența dreptului în sensul definit de Constituție şi practica internațională, Colegiul constată că legislația națională instituie posibilitatea scoaterii de pe rol a cererii de chemare în judecată doar în cazul expres prevăzut în textul normei citate şi, respectiv, nu este în drept de a aplica această sancțiune procedurală în cazul neîntrunirii cumulative a tuturor temeiurilor stabilite de Legea procedurală.

Astfel, reținând ca fiind întemeiate argumentele recurentului cu referire la netemeinicia scoaterii cererii de pe rol, în situația în care acest instrument procedural a fost utilizat defectuos, Colegiul conchide privind lipsa temeiurilor care ar justifica menținerea încheierii din data de 23 mai 2025 emisă de instanța de fond.

Conform prevederilor art.20 alin.(1) din Constituția Republicii Moldova, *orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime, iar în alin.(2) se indică că nici o lege nu poate îngrădi accesul la justiție.*

În acest context, Colegiul judiciar amintește că art.6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile şi obligațiile sale cu caracter civil. În acest sens, dreptul la un proces echitabil, garantat de art.6 § 1 din Convenție, include printre altele dreptul părților de a prezenta observațiile pe care le consideră pertinente pentru cauza lor.

Așadar, soluția adoptată de instanța de fond prin încheierea contestată nu este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art.6 § 1 CEDO, care statuează că orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public şi într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă şi imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor şi obligațiilor sale cu caracter civil.

Astfel, pornind de la circumstanțele menționate supra și pentru a nu admite încălcarea dreptului la un proces echitabil, şi pentru a evita orice atingere adusă însăși substanței dreptului la un tribunal, în contextul respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art.6 §1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăților Fundamentale, art.20 din Constituția Republicii Moldova şi art.5 din Codul de procedură civilă, relevat şi în jurisprudența CtEDO, circumstanțele relatate generează necesitatea admiterii recursului declarat de avocatul Spînu Oleg în interesele Yancovskyi Oleksandr, şi de a casa încheierea Judecătoriei Drochia, sediul central din 23 mai 2025, cauza urmând a fi remisă spre rejudecare instanței de fond, în același complet de judecată.

În conformitate art.427 lit.b), 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curții de Apel Nord,

D E C I D E :

Se admite recursul declarat de avocatul Spînu Oleg în interesele Yancovskyi Oleksandr.

Se casează încheierea Judecătoriei Drochia, sediul central din 23 mai 2025, emisă în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată declarată de Yancovskyi Oleksandr în contradictoriu cu Bulat Cristina, intervenient accesoriu notarul public Maria Mazur privind revocarea contractelor de donație, cu restituirea cauzei la rejudecare în prima instanță, în același complet de judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
Judecător: Stanislav Grosu

Judecători: Mariana Sajin

Alina Țihonschi